

Regler for hele Landet, skulde kræves Samtykke fra enhver Kommune; her er kun Tale om en Foranstaltning, der enkeltvis er at træffe for de enkelte Kommuner, og der finder jeg det i sin Orden, at man lader Kommunens Beslutning være Betingelsen for, at den træder i Kraft.

Finantsministeren: Det forekommer mig, at begge de ærede Medlemmer ere komne til at gaa noget vel vidt i deres Udtalelser. Sagen er jo nemlig den — i det Mindste har jeg opfattet den saaledes fra det Synspunkt, som jeg gjorde gjældende — at vi ikke maa betragte Spørgsmaalet ligeoverfor Lovgivningsmagten, men overfor den kongelige Anordningsmyndighed. Det er derfor, at jeg, hvad jeg fremhævede før, har foreslaaet den Sætning i Lovforslaget ifjor, hvorefter Kongen bestemmer, efterat Kommunalbestyrelsen er hørt, saaledes, at der ikke let vilde blive Spørgsmaal — man skal ikke bruge altfor absolute Udtryk — om, at den kongelige Anordning vilde gaa stik imod Kommunalbestyrelsens bestemte Indstilling. Derimod faldt en Del af det ærede Kjøbenhavnske Medlems Ytringer saaledes, som om samme Hensyn til Kommunalbestyrelsens Beslutning i Almindelighed kunde kræves af Lovgivningsmagten; i alt Fald vare Udtrykkene saa almindelige, at det eiendommelige Tilfælde, som ligger for, ikke kom frem. Paa dette særegne Forhold, synes mig, passe heller ikke de almindelige Betragtninger, som bleve fremførte af det ærede Medlem fra Svendborg (S. A. Hansen). Lovgivningsmagten maa opstille almindelige Regler for den kommunale Beskatning; man kan give et vist Spillerum, man kan gjøre nogen Forskiel efter Kommunernes forskjellige Beskaffenhed, men jeg er ganske vist enig deri, at den kommunale Selvstændighed ikke gaar saavidt, at en Kommune efter eget Skjøn skal kunne afgjøre hvilke Statter der overhovedet skulle bestaa i Kommunen; det tror jeg ikke kan være rigtigt, og det vil det ærede Medlem fra Kjøbenhavn (Bille) vist heller ikke paastaa. Derimod staar Sagen anderledes, naar der er Tale om en Forandrings Gjennemførelse ved kongelig Anordning.

Frederiksen: Det ærede Medlem for Kjøbenhavn (Bille) berørte et Hensyn, som synes, at have fremkaldt Betænkeligheder i Magistratens Betænkning, og som jeg ogsaa ganske vist har hørt fremført andetsteds, men som i mine Dine er en aldeles urigtig og uberettiget Betragtning. Det er nemlig dette, om de Beløb, der her er Tale om, virkelig komme dem til Gode, man vil hjælpe, Leierne og Brugerne, eller om de ikke gaa i Lommen paa Bygningsentreprenører, Kapitalister eller Spekulanter. Jeg tror, at Jernkomiteen af denne Betragtning, væsentlig skuldes, at man ikke nok har hørt for Die, hvorledes Bygningsfatten er ordnet

hos os. Bygningsfatten kan være ordnet paa mange Maader. I andre Lande se vi den meget ofte ordnet saaledes, at den paalægges efter Eiendommens Værdi, og i saa Fald kan det ganske vist blive Tilfældet, at en Del af Afgiften, der paalægges efter Stedernes Værdi, i saadanne Steder som Kjøbenhavn ikke vilde komme Leierne til Gode. Eiendommens Værdi have nemlig to Bestanddele. Opløse vi den Værdi, et Hus bestaar af, i dens enkelte Dele, have vi Værdien af Grundten, og der kan den fri Konkurrence ikke gjøre sig fuldt gjældende, og vi have Værdien paa Bygningen. Hos os hviler jo Staten alene paa Bygningen. Saalænge vi nu have Bygningsafgift i denne Form, hviler den jo lige saa vel paa de nye Bygninger, der aarlig opføres den ene ved Siden af den anden, som paa de gamle. Det maa dog være ganske klart, at naar man har en saadan Afgift, saa formindsker man Udbyttet af Eiendommene, og man forhindrer ogsaa derved Opførelsen af nye Bygninger; hæver man derimod Afgiften, saa forhøjer man derved Udbyttet og bidrager tillige til Opførelsen af flere nye Bygninger. Det vil altsaa sige, at Ophævelsen af en saadan Skat nødvendig maa komme Leierne til Gode gennem det større Tilbud af Leiligheder. Jeg maa tilstaa, at jeg nu slet ikke kan fatte, at man kan nære den mindste Tvivl om, at en saadan Afgiftsfrihed for en vis Klasse Leiligheder, dem under 80 Kvadratalen, vil give den mest direkte Opfordring til særlig at udrette saadanne Leiligheder, til at udbyde flere, den vil saaledes bervirke en Nedfattelse af Leien, og altsaa komme Forbrugerne, Leierne til Gode.

Formanden: Det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgtreds (S. A. Hansen), som har begjært Ordet for en kort Bemærkning, har allerede hørt det to Gange, men jeg antager, at Thinget ikke har Noget imod, at han faar Ordet.

S. A. Hansen: Jeg skal ikke komme tilbage til Spørgsmaalet, men blot bemærke, at det synes, som om det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgtreds (Bille) — og ogsaa den ærede Minister — bruge Ordene Samtykke og Indstilling som ensbetydende; men der er en Forskiel. Samtykke forudsætter, at en anden Autoritet tager Initiativet og spørger, og den Udspurgte da samtykker i, at det, hvorom det gjælder, maa ske, men Indstilling fordrer, at vedkommende Autoritet selv skal tage Initiativet. Dette er to forskjellige Ting. Naar vedkommende Regjering f. Ex. spørger Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse, om denne eller hin Skat kan falde bort, saa ligger der allerede i Spørgsmaalet en vis Opfordring til Kommunalbestyrelsen til, om mulig, naar det kan forenes med dens egen Opfattelse af Forholdet, at give sit Samtykke, men et Andet er det, naar vedkommende Kommunalbestyrelse selv skal tage Initiativet, gjøre Indstilling; thi da kommer der maaffe